

אמור (115)

**חובת הזהירות המיוחדת של בני תורה
קדשים יהיו לאלוקהם ולא יתללו (כא. ו)**

האדם, חושב ל"טוב", אינו טוב אלא רע מוחלט. הכל בידי שמים. הגם שהדיעה הזו חדורה היטב בתודעתנו, בדרך כלל רחוק האדם מרחק רב מהרגשה אמיתית בענין זה, וכשהוא בא לידי ניסיון, קשה לו לחוש שאכן הכל בידי שמים.

רב זילברשטיין בספרו "ברכי נפשי"

**צדיק אוכל לשובע את לחמו
ובא השמש וטהר ואתר יאכל מן הקדשים פי לחמו הוא**
(כב. ז)

כתב ה"ילקוט הגרשוני", שבפסוק זה יש רמז למה שכתוב ברבים מן הספרים הקדושים, שמטרת בואה של הנשמה הקדושה והרוחנית לעולם הזה הגשמי והחומרי, היא כדי שתוכל לאכול בעולם הבא הנצחי מפרי ידיה, דהיינו קיום המצוות והכנעת היצר הרע. שאם לא כן, היה על הנשמה להנות מלחם חסד, "נהמא דכיסופא". כי הנה, על הפסוק (קהלת א. ה) "וזרח השמש ובא השמש", מובא בגמרא (יומא ל. ח): אמר רבי יוחנן, אין צדיק נפטר מן העולם עד שנברא צדיק כמותו. היוצא מן הדברים, שהמילים "ובא השמש" מלמדות על פטירתו של צדיק ושקיעת שמשו בעולם הזה. ולפי זה, המקרא שלפנינו מתפרש יפה: "ובא השמש", כשנפטר הצדיק מן העולם "וטהר", שיצא בטהרה והחזיר את נשמתו ליוצר בשלמותה, כפי שנתנה לו, אזי "יוכל מן הקדשים", שיקבל את שכרו כפי עמלו בעולם הזה, "כי לחמו הוא", ואין זה לחם חסד אלא שכר המגיעו בעד המצוות שעשה ובעד התגברותו על הסתת היצר והעמידה בנסיונות הקשים.

ספר "ומתוק האור"

מנחת העומר "מרצונכם", ללא כפיה
והניף את העמר לפני ה' לרצונכם (כג. יא)
אמרו חז"ל בספרא: "לרצונכם", אין כופים את הציבור על כרחו. שונה מנחת העומר משאר הקרבנות. בכל הקרבנות נאמר: "יקריב אותו לרצונו" (לעיל א. ג), ואמרו חז"ל (ר"ה ו. ט): תניא: יקריב אותו, מלמד שכופין אותו, יכול בעל כרחו, תלמוד לומר, לרצונו, הא כיצד? כופין אותו עד שיאמר רוצה אני. ידועים דברי הרמב"ם בהילכות גרושין (פ"ב ה"כ) בבאור המושג "כופין אותו עד יאמר רוצה אני", שמאחר שהוא רוצה להיות מישראל, רוצה הוא לעשות כל המצוות ולהתרחק מן העבירות ויצרו הוא שתקפו, וכיון שהוכה עד שתשש יצרו ואמר רוצה אני, כבר גרש רצונו. אמנם כל זה בשאר הקרבנות, אבל מנחת העומר צריכה להיות מתקרבת "לרצונכם", ברצון שלו, ללא כפיה, כי העומר ענינו

חידוש גדול הראה הגאון רבי שניאור קוטלר זצ"ל בפסוק זה, דבר שהוא תפקידו של האדם, חיובו גדול יותר. כמו שמצינו בקרבן טומאת מקדש וקדשיו שבאיסור עצמו אין הבדל בין כהן לישראל, אמנם לגבי הכפרה יש הבדל גדול, שבשאר עבירות שוים הם וכולם מתכפרים בשעיר המשתלח אבל בטומאת מקדש וקדשיו צריכים הכהנים להוסיף גם פר וודוי וישראל מתכפרים בשעיר המשתלח בלי ודוי. הכהנים צריכים כפרה מיוחדת מכיון שעליהם מוטלת אחריות שכן הם שומרי משמרת הקודש, לכן חיוב שמירת הקדושה היא מיוחדת ולא יספיק לכפרתם שעיר המשתלח שמכפר על כל עבירות שבתורה ואילו לישראל מכפר גם על טומאת מקדש וקדשיו. כך מצינו גם לגבי הלאו של "לא יקרחו קרחה", הלאו של תגלחת, למרות שנאמר גם לישראל, אצל כהנים לאוין אלו חמורים יותר מפאת קדושתם המיוחדת ובטומאת מקדש וקדשיו שכן דבר שהוא תפקידם האיסור גדול הרבה יותר. בני תורה שזוכים להיות משומרי משמרת הקודש, עליהם מוטלת חובה מיוחדת להתחזק ולהתייגע בתורה ולהמשיך את התורה לדורות מתוך עמל, בבקאות וחריפות ושקידת התורה, ולהתייגע במדות המביאות לקניני התורה. כל זה הוא חיוב ואחריות המוטלת על בני תורה ואם ח"ו גורם רפיון בענינים אלו הרי חומר החטא שונה לגמרי.
ספר "לתתן עליון"

**רק הקב"ה יודע מה טוב לאדם מצד שורש נשמתו
פי כל איש אָשֶׁר בו מוֹם לֹא יִקָּרב (כא. יח)**

התורה מפרשת טעם לדבר, אומר ה"מענינה של תורה", שלפיכך לא יקרב בעל מום אל העבודה, משום שגלוי וידוע לפני השם יתברך, אשר הוא א-ל דעות, איזו נשמה אינה ראויה להקריב קרבנות, והוא עושה אפוא את האדם לבעל מום, למען לא יוכל ליקרב אל העבודה. זה הוא אפוא פירוש הכתוב "פי כל איש אָשֶׁר בו מוֹם", כשאתה רואה אדם שיש בו מום, יהא ידוע לך כי "לא יקרב", שבעצם הוא איננו ראוי מצד נשמתו להקריב קרבנות. כאן אנחנו חוזרים אל הכלל הידוע לנו מזה כבר, שרק הקב"ה יודע מה טוב לאדם מצד שורש נשמתו, ועל פי זה הכין לו את כל צרכיו בעולם הזה, והאדם צריך לבטוח בהשי"ת ולדעת שלא חסר לו מאומה. גם אם הוא רואה את עצמו ככהן בעל מום, שאינו יכול להקריב את קרבנותיו כיתר אחיו הכהנים, יודע לו שזה הוא הטוב האמיתי שלו, ומה שהוא

הלכה: מהו איסור חדש

כתב במ"ב (סימן תפט סקמ"ד): אסור לאכול חדש, היינו תבואה שנשרשה אחר טז' ניסן זמן הקרבת העומר. ובפסקי תשובות (אות כח) כתב: והיינו כל ה' מיני תבואה: חיטים, שעורים, כוסמין, שבולת שועל ושיפון, שזרעו אותן תוך שבועיים לפני פסח, אסור לאכול אותם עד לאחר טז' של שנה הבאה, אבל אם זרעו אותם לכל הפחות שבועיים לפני הפסח, טז' של ניסן של שנה זו מתיר אותם באכילה אף אם נקצרו לאחר מכן, כי איסור חדש תלוי בהשרשה, ובתבואה משך זמן השרשה הוא שבועיים, ויש חולקים וסוברים שזמן השרשה בקרקע היא שלשה ימים, ולכן מתירים כל שנזרעו ג' ימים קודם טז' ניסן, ובשעת הדחק אפשר להקל כשיטה זו בתבואת חוץ לארץ.

פסקי תשובות חלק ה'

פתגם: לא חשוב כמה שנים אתה חי, אלא חשוב כמה אתה חי באותם שנים.
ספר "שמחלה"

חקירה: אומן קונה בשבח כלי

קונה את הכלי עצמו, גוף הכלי, או רק הצורה שלו (הגר"ש שקאפ בבא בתרא ד ד"ה ונלענ"ד: גוף הכלי. ומעין זה חקר הקצות שו"ד האם קונה גוף הכלי או רק את שבחו) ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: בעל הברית

מחבר של "ספר הברית" מסר את ספרו להפצה בידי איש פשוט, שיהא מחזר על העיירות וימכור את הספר לכל דורש. נכנס יצר של גאווה באותו איש והיה מציג את עצמו כמחבר הספר, למען יגדל כבודו בעיני הבריות. לימים נקלע האיש לביתו של גביר אחד, פיקח וידען. פתח הלה בשיחה עם ה"מחבר" והתחיל דן עמו בעניני חכמת הטבע. לא ארכו הרגעים עד שעמד הגביר על טיבו האמיתי של אורח. מסתבר, אמר לו, כי אינך אלא הסנדק ולא בעל "הברית".

ספר "חד וחלק" חלק א' (דף ר)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה גי'וזת בת אליז, חיים בן סוזן סולטנה. זרע של קיימא לרינה בת זהרה אנריאת, מרים ברכה בת מלכה ואריה יעקב בן חוה. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, דניאל בן רחל, עמנואל בן ארנסט אברהם, רפאל שלמה בן אסתר, חוה בת צביה, מיה בת רחל, ויקטור חי בן יקוטה.

שהאדם ירגיש שהכל מאת הקב"ה. הוא אמנם חורש, זורע, טוחן מרקד וכו', אבל באמת אין הוא עושה כלום, הכל ממנו יתברך. להרגשה זו אי אפשר להגיע מתוך כפיהף לכן הקרבת העומר צריכה להעשות "לרצונכם" ספר "יחי ראובן"

היכולת לצמוח משנה לשנה, מעלה וחסרון

פרי עץ הדר (כג. מ)

רמז יש בפרי עץ ההדר לדרגתו של היהודי: בשיר השירים (ב. ג) נאמר: "כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים", ובאר התוספות (שבת פח:): שהכונה לאתרוג. מה מיוחד באתרוג? שהוא דר באילנו משנה לשנה (סוכה לא:). ואומר על כך רבי אליהו לופיאן: לאתרוג, שיכול להמשיך לצמוח על העץ משנה לשנה, ישנה מעלה וחסרון לעומת פירות אחרים. מעלתו שהוא יכול להמשיך לגדול עוד ועוד, אך חסרונו, אם הוא נופל, הוא מתפוצץ ונפגם יותר מפירות קטנים שנופלים. כך היהודי: אם מחובר לעץ החיים לתורה, יכול לפרוח ולצמוח, לגדול ולהיות ענק שבענקים. אבל אם חלילה מתנתק הוא מהתורה, הוא מתדרדר עד שאול תחתית, ונעשה גרוע מן הגויים, כמו שאמרו חז"ל: אומה זו משולה לעפר ומשולה לכוכבים. כשהן יורדין יורדין עד עפר, וכשהן עולין, עולין עד לכוכבים. (מגילה טז.) ספר "ומתוך האור"

חוסר אמונה, אי רצון להאמין

ויצא בן אשה ישראלית (כד.)

פירש"י מהיכן יצא.... רבי ברכיה אומר מפרשה שלמעלה יצא, לגלג ואמר ביום השבת יערכנו, דרך המלך פת חמה בכל יום, שמא פת צוננת של תשעה ימים, בתמיה. יש להקשות: מדוע לגלג שהלחם צונן, הרי בעיניו ראה שהלחם חם ועולה הבל לאחר תשעה ימים, שהרי אמרו חז"ל (חגיגה כו:) היו הכהנים מגביהים את השולחן של לחם הפנים ומראין לעולי רגלים ואומרים להם ראו חיבתכם לפני המקום, דהיה נס גדול בלחם הפנים, ונשאר חם תשעה ימים משעת עשיתו עד שעת לקיחתו, וכתב הריטב"א שהיו עולי רגלים רואים בעיניהם את ההבל שיצא מהלחם כמו בשעת לקיחתו מהתנור? יש לומר שודאי ראה את הנס כמו כולם, אולם לא רצה להאמין בזה כדי שלא יחייב אותו, דאם יאמין בנס זה זאת אומרת שיש מנהיג לבירה ורואה את כל מעשיו ומחשבותיו, לכן הכחיש את ראייתו והעדיף לומר שאין זה נכון והכל אחיזת עינים. וכעין זה רואים בעינינו דיש ניסים מופלאים בעולם ובני אדם רואים בעיניהם ולא רוצים להאמין, דאם יאמינו יחייבו אותם. ולכן כשצותה התורה את מצות האמונה אמרה "וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' האלוקים" וכו' לא מספיק ידיעה בעלמא צריך השבת הלב, דאם לא כן היצר יעבירנו מליבו.

ספר "אוצרות התורה"

